

Persbericht

datum 10 juni 2009

Onderwerp Presentatie advies Commissie Nijpels op VNG-congres

Dit is een gezamenlijk persbericht van de acht stadsregio's: Stadsregio Amsterdam, Stadsregio Rotterdam, Stadsgewest Haaglanden, Bestuur Regio Utrecht, Samenwerkingsverband Regio Eindhoven, Stadsregio Arnhem Nijmegen, Regio Twente, Parkstad Limburg.

Waardering stadsregio's voor advies Commissie Nijpels

DEN HAAG, 10 juni 2009 - In een eerste reactie op het rapport "De stille kracht, over de noodzakelijkheid van stadsregio's" van de VNG-commissie Toekomst Stadsregionale Samenwerking - de Commissie Nijpels - spreken de stadsregio's hun waardering uit over het advies van de Commissie over de Wgr-plusgebieden. De stadsregio's zien het advies van de Commissie als een bevestiging van nut en noodzaak van het bestaan van de stadsregio's. Zij rekenen erop dat het advies van de Commissie een richtinggevende rol gaat spelen bij het overleg in de Tweede Kamer over de positie van de stadsregio's en bij de standpuntbepaling hierover door het kabinet.

De Commissie Nijpels, die zich in opdracht van het VNG-bestuur heeft verdiept in het functioneren van de stadsregio's, heeft op 10 juni 2009 tijdens het VNG-congres het rapport "De stille kracht, over de noodzakelijkheid van stadsregio's" gepresenteerd. Hierin wordt ondermeer gesteld dat de Wgr-plus in de huidige wettelijke structuur de enige geschikte bestuursvorm is. "Over alle andere alternatieven bestond de afgelopen vijftig jaar geen spoor van consensus. Er is een in de praktijk gebleken en onontkoombare behoefte aan regionale agendavorming en uitvoering en er is een succesvolle aanpak van maatschappelijke uitdagingen", aldus de Commissie.

De stadsregio's hebben met waardering kennisgenomen van het rapport van de Commissie. Het enthousiasme waarmee de Commissie spreekt over het werk van de stadsregio's wordt beschouwd als steun in de rug.

De Commissie concludeert dat 'verlengd lokaal bestuur' en 'niet vrijblijvende samenwerking' belangrijke redenen zijn voor de kracht van de stadsregio's. Het hebben van rechtstreeks door het Rijk toegekende financiële middelen versterkt de vanzelfsprekendheid in de samenwerking. Deze conclusie van de Commissie wordt door de stadsregio's met nadruk onderschreven. Het samenspel van sterke betrokkenheid van gemeenten en op uitvoering gerichte plannen en

afspraken, in combinatie met een doelgerichte regionale financiering, zijn essentieel gebleken voor het in regionaal verband kunnen boeken van concrete resultaten. Dat leidt in de stadsregio's tot vele verbeteringen op het terrein van het verkeer en vervoer, inhaalslagen wat betreft de huisvestingsproblematiek en de woningbouwproductie, de ontwikkeling van bedrijventerreinen en kantorenlocaties enzovoort.

Het verzet van de Commissie tegen de steeds weer oploeiende discussies over het gebrek aan democratische legitimiteit wordt door de stadsregio's gedeeld. De Commissie constateert dat de door de wetgever vastgestelde huidige bestuursvorm niet leidt tot problemen in de praktijk, gelet ook op de grote betrokkenheid van de gemeenten en de werkwijzen van de stadsregio's.

De Commissie constateert dat de discussies over de verhouding tussen de stadsregio's en de provincies negatieve gevolgen heeft, zoals dat het geval is geweest bij de nieuwe Wet ruimtelijke ordening. Bovendien bevorderen deze discussies een ondoelmatige concurrentie tussen de stadsregio's en provincies. De aanleidingen hiervoor moeten worden weggenomen. Ook de stadsregio's ervaren dat voortdurende discussies over de verdeling van de werkzaamheden tussen overheden, die vooral op landelijk niveau spelen, niet altijd productief zijn. De specifieke omstandigheden in de grootstedelijke gebieden, de wettelijke taken van de stadsregio's en de posities van de grote gemeenten vragen in de bestuurspraktijk weliswaar om enige distantie van de provincie, maar dat neemt niet weg dat bij concrete onderwerpen, zoals bij de aanleg en onderhoud van provinciale wegen, tot vruchtbare allianties gekomen kan en moet worden. Dat gebeurt in de praktijk ook.

De Commissie constateert dat er een relatie moet zijn tussen de reikwijdte en aard van de opgaven en wie regionale opgaven oppakt. De stadsregio's onderschrijven dit. Het zwaartepunt van de maatschappelijke processen, waar aan de taken van de stadsregio's zijn gelieerd, vallen binnen de begrenzing van de stadsregio's. Dat is ook te zien aan de organisatie van het maatschappelijk middenveld.

Waardering hebben de stadsregio's voor de gevolgde werkwijze van de Commissie, die gesprekken heeft gevoerd met veel direct betrokken overheden en maatschappelijke organisaties. Dat maakt het rapport uniek in zijn soort. Hiermee wordt zichtbaar hoe er in de praktijk over de stadsregio's wordt gedacht. Die invalshoek is bij de debatten over de bestuurlijke organisatie nog weinig naar voren gekomen.

De stadsregio's hebben ook waardering voor het initiatief van de VNG om de Commissie in te stellen om zo vanuit de gezamenlijke gemeenten en het maatschappelijk veld een inbreng te kunnen leveren bij de discussies die in de landelijke politiek worden gevoerd over de regionale samenwerking in de grootstedelijke regio's op basis van de Wgr-plus.

De stadsregio's zijn van mening dat de Commissie Toekomst Stadsregionale Samenwerking een belangrijke richting voor de toekomst van de stadsregionale samenwerking heeft aangegeven. De stadsregio's hebben er vertrouwen in dat kabinet en Kamer, mede gelet op het rapport van de Commissie, bij de evaluatie van de stadsregio's in 2010 de noodzaak én urgentie zullen erkennen om continuïteit te geven aan de Wgr-plus en aan de rechtstreekse toedeling van wettelijke taken en middelen, kortom ook zullen kiezen voor de bestendinging van de kracht van de stadsregio's.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie

Achtergrond

Het advies van de Commissie Nijpels gaat in op de bestuurlijke organisatie in de grootstedelijke regio's. Na vele decennia discussies zijn in deze regio's, in 1995 eerst door middel van de

Kaderwet bestuur in verandering en vervolgens per 1 januari 2006 door middel van een apart hoofdstuk in de Wet gemeenschappelijke regelingen, stadsregio's ingesteld. Deze verplichte functionele samenwerkingsverbanden van gemeenten richten zich op de ruimtelijke ordening, de volkshuisvesting, het verkeer en vervoer, de economische ontwikkeling en het milieu. Stadsregio's kennen een gelimiteerd aantal wettelijke taken en krijgen van het Rijk rechtstreeks budget voor ondermeer het openbaar vervoer en infrastructuur.

Zoals gebruikelijk bij wetgeving doet de betreffende minister (in dit geval de Minister van Binnenlandse Zaken) binnen vijf jaar na de inwerkingtreding van de wet aan de Staten-Generaal verslag van de doeltreffendheid en de effecten van de wet in de praktijk. Voor de Wgr-plus is dat dus uiterlijk in 2010. Mede met het oog hierop heeft VNG een advies te laten opstellen.

Nadere informatie

Voor nadere informatie over de reactie van de stadsregio's op het advies van de Commissie kunt u contact opnemen met: ir. Andries Bartels, hoofd Algemene Zaken, Stadsgewest Haaglanden, telefoon: 070 750 15 10.